

Graad 6 – Boek C

(CAPS uitgawe)

Werboek

Hersien vir 2023

INHOUD:

	<u>Bladsy:</u>
C1. Persentasies	3
C2. Hoeke	21
C3. 2-D Vorms Vergrotings, verkleinings , simmetrie en tesselasie, pentinimo's	29
C4. 3-D Vorms	43
C5 Data	48
C6 Meting	57
- Inhoud/Kapasiteit	
- Lengte	
- Massa	
C7 Inleiding tot heelgetalle	83
C8 Prisma's met verskillende aansigte - Koördinate	87
C9 Oppervlakte , Omtrek en Volume	91
C10 Waarskynlikheid	103

Hierdie boek is opgestel en verwerk deur E. Language in 2012 in samewerking met EJ du Toit.

e-pos adres: info@abcbooks.co.za

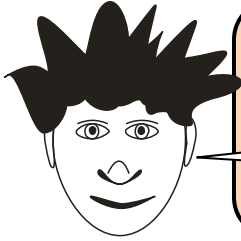
Kopiereg © 2011. Alle kopiereg word voorbehou. Geen deel van hierdie publikasie mag in enige vorm gereproduseer word nie; tensy skriftelike toestemming daarvoor verkry is.

ISBN 978-1-920505-09-7

HOOFSTUK C1

C1.1 Persentasies

Ek het 75 van die 100
somme reg. Daarom het ek
75%.

$$\frac{75}{100} = 75\%$$

Persentasie is nog 'n manier om breuke te skryf waarvan die noemer 100 is. Die woord "present" is afgelei van 'n Latynse woord "per honderd" beteken.

Oefening 1:

Datum : _____

(1) Skryf die volgende breuke as persentasies.

(WENK: Die noemer moet 100 wees.)

(a) $\frac{23}{100} =$ _____

(b) $\frac{60}{100} =$ _____

(c) $\frac{75}{100} =$ _____

(d) $\frac{78}{100} =$ _____

(e) $\frac{120}{100} =$ _____

(f) $\frac{9}{100} =$ _____

Leer!!! Maak seker dat jy die faktore van '100' goed ken!

$10 \times 10 = 100$

$5 \times 20 = 100$

$4 \times 25 = 100$

$2 \times 50 = 100$

(2) Verwerk eers na 'n breuk waarvan die noemer '100' is en skryf dan as persentasie.

BREUK	HERSKRYF MET NOEMER AS '100'	PERSENTASIE
$\frac{8}{10}$	$\frac{8}{10} \times \frac{10}{10} = \frac{80}{100}$	80% VOORBEELD
(a) $\frac{2}{10}$	_____	_____
(b) $\frac{4}{5}$	_____	_____
(c) $\frac{12}{20}$	_____	_____
(d) $\frac{20}{25}$	_____	_____
(e) $\frac{3}{4}$	_____	_____

(f) $\frac{1}{4}$	_____	_____
(g) $\frac{15}{20}$	_____	_____

PERSENTASIES MEER AS 100%

PETROLPRYS VIR 1995	VERHOGING	PETROLPRYS VIR 2018
R 5,00	100%	R 10,00
R 5,00	200%	R 15,00

(3) Verwerk eers die breuk na 'n onegte breuk en skryf dan as 'n persentasie.

BREUK	SKRYF AS ONEGTE BRREUKE '100'	PERSENTASIE
$1\frac{2}{10}$	$\frac{12}{10} \times \frac{10}{10} = \frac{120}{100}$	120% VOORBEELD
(a) $2\frac{4}{10}$	_____	_____
(b) $1\frac{8}{10}$	_____	_____
(c) $1\frac{1}{5}$	_____	_____
(d) $1\frac{5}{25}$	_____	_____
(e) $2\frac{2}{25}$	_____	_____
(f) 1	_____	100 %
(g) 2	_____	_____
(h) 3	_____	_____

C1.2 Vereenvoudiging en omskakeling van persentasies:

Oefening 2:

Datum : _____

(1) Skryf die persentasies as gewone breuke in hul *eenvoudigste* vorm.

PERSENTASIE	BREUK	BEWERKING EN VEREENVOUDIG
<u>Voorbeeld:</u> 25 %	$\frac{25}{100}$	$\frac{25}{100} \div \frac{25}{25} = \frac{1}{4}$
a) 10%	_____	_____
b) 75%	_____	_____
c) 80%	_____	_____
d) 45%	_____	_____
e) 15%	_____	_____
f) 12%	_____	_____
g) 60%	_____	_____
h) 120%	_____	_____
i) 90%	_____	_____
j) 28%	_____	_____
k) 36%	_____	_____
l) 5%	_____	_____
m) 66%	_____	_____
n) 70%	_____	_____
o) 68%	_____	_____
p) 30%	_____	_____

VOORBEELD

Oefening 3:

Datum : _____

(1) Skryf die gewone breuke as desimale breuke en as persentasies.

BREUK	DESIMALE BREUK	PERSENTASIE
$\frac{60}{100}$	0,6	60%
(a) $\frac{25}{100}$		
(b) $\frac{75}{100}$		
(c) $\frac{90}{100}$		
(d) $\frac{4}{10}$		
(e) $\frac{4}{5}$		
(f) $\frac{3}{4}$		
(g) $\frac{5}{20}$		
(h) $\frac{7}{10}$		
(i) $\frac{1}{4}$		
(j) $\frac{2}{5}$		
(k) $\frac{5}{25}$		
(l) $\frac{1}{10}$		
(m) $\frac{3}{5}$		
(n) $\frac{2}{8}$		

VOORBEELD

C1.3 Toepassings van persentasies:

Oefening 4:

Datum : _____

<p>Persentasie: $10\% \text{ van } 30 = \frac{10}{100} \times \frac{30}{1} = 3$</p> <p>Breuke : $\frac{10}{100} \text{ van } 30 = \frac{10}{100} \times \frac{30}{1} = 3$</p>	<p>Persentasie is net 'n ander manier om breuke te skryf.</p>
---	--

10% van 30 = 3	10% van 40 = 4	10% van 35 = 3,5	10% van 125 = 12,5
----------------	----------------	------------------	--------------------

(1) Skryf slegs die antwoord neer.

(a) 10% van 25 = _____

(c) 10% van 300 = _____

(e) 10% van R450 = _____

(g) 10% van 80 = _____

(i) 10% van R15,50 = _____

(b) 10% van 89 = _____

(d) 10% van 195 = _____

(f) 10% van R50,20 = _____

(h) 10% van R12,50 = _____

(j) 10% van 11,10 = _____

(2) Toon jou bewerkings .

(a) 20% van 40	VOORBEELD:
$\frac{20}{100} \times \frac{40}{1}$ OF	10% van 40 = 4 Daarom is 20% = 8
= <u>8</u>	

(c) 20% van 50

= _____

= _____

(e) 30% van 60

= _____

= _____

(b) 50% van 90

= _____

= _____

(d) 60% van 90

= _____

= _____

(f) 80% van 90

= _____

= _____

(g) 40% van 20

= _____

= _____

(i) 30% van 150

= _____

= _____

*(k) 5% van 120

= _____

= _____

*(m) 25% van 250

= _____

= _____

(h) 60% van 120

= _____

= _____

*(j) 5% van 150

= _____

= _____

*(l) 5% van 90

= _____

= _____

*(n) 15% van 150

= _____

= _____

Oefening 5:

Datum : _____

BEGRIPPE: Kosprys: Die prys waarvoor die winkelier 'n produk aankoop.

Verkoopprys: Die prys waarvoor die winkelier 'n produk verkoop.

Wins/Verlies: Die verkil tussen die kosprys en die verkoopprys.

Afslag: Dit is die bedrag wat die koper minder betaal.

a) 'n Das se verkoopprys is R25.
Op die uitverkoop kry die koper 10% afslag.

(i) Wat is die prys wat die koper betaal?

_____

_____

_____

_____

_____

_____

(b) Die kosprys van 'n kas appels is R125,80.

Die verkoopprys is R150.

(i) Bereken die wins.

(ii) Die koper kry 20% afslag op die verkoopprys.

Wat betaal hy vir die appels?

(i) _____

_____

_____

(ii) _____

_____

_____

TAFELTOETS

(2x – 12x)

Maak van die assosiatiewe eienskap(herrangskikking) gebruik om die kolom te doen.

Oefening C1B:

Datum: _____

KOLOM 1	KOLOM 2	KOLOM 3	KOLOM 4
(a) $9 \times 12 =$ _____	(a) $2 \times 8 =$ _____	(a) $3 \times 6 =$ _____	(a) $3 \times 2 \times 6 =$ _____
(b) $7 \times 7 =$ _____	(b) $6 \times 4 =$ _____	(b) $8 \times 3 =$ _____	(b) $3 \times 8 \times 4 =$ _____
(c) $9 \times 7 =$ _____	(c) $2 \times 4 =$ _____	(c) $6 \times 6 =$ _____	(c) $5 \times 5 \times 6 =$ _____
(d) $9 \times 9 =$ _____	(d) $9 \times 8 =$ _____	(d) $7 \times 3 =$ _____	(d) $8 \times 5 \times 4 =$ _____
(e) $4 \times 7 =$ _____	(e) $8 \times 8 =$ _____	(e) $8 \times 6 =$ _____	(e) $2 \times 8 \times 8 =$ _____
(f) $12 \times 7 =$ _____	(f) $6 \times 8 =$ _____	(f) $9 \times 3 =$ _____	(f) $7 \times 2 \times 7 =$ _____
(g) $6 \times 7 =$ _____	(g) $12 \times 4 =$ _____	(g) $12 \times 6 =$ _____	(g) $4 \times 8 \times 4 =$ _____
(h) $8 \times 8 =$ _____	(h) $7 \times 5 =$ _____	(h) $5 \times 9 =$ _____	(h) $3 \times 4 \times 8 =$ _____
(i) $9 \times 0 =$ _____	(i) $3 \times 0 =$ _____	(i) $4 \times 15 =$ _____	(i) $3 \times 3 \times 3 =$ _____
(j) $4 \times 12 =$ _____	(j) $12 \times 12 =$ _____	(j) $7 \times 12 =$ _____	(j) $6 \times 4 \times 11 =$ _____
(k) $12 \times 6 =$ _____	(k) $5 \times 15 =$ _____	(k) $13 \times 4 =$ _____	(k) $7 \times 9 \times 0 =$ _____
(l) $9 \times 40 =$ _____	(l) $12 \times 30 =$ _____	(l) $60 \times 4 =$ _____	(l) $4 \times 5 \times 2 =$ _____
(m) $4 \times 60 =$ _____	(m) $7 \times 70 =$ _____	(m) $25 \times 6 =$ _____	(m) $9 \times 12 \times 2 =$ _____
(n) $13 \times 6 =$ _____	(n) $15 \times 7 =$ _____	(n) $12 \times 90 =$ _____	(n) $6 \times 2 \times 4 =$ _____
(o) $8 \times 7 =$ _____	(o) $13 \times 7 =$ _____	(o) $15 \times 5 =$ _____	(o) $3 \times 3 \times 3 \times 3 =$ _____

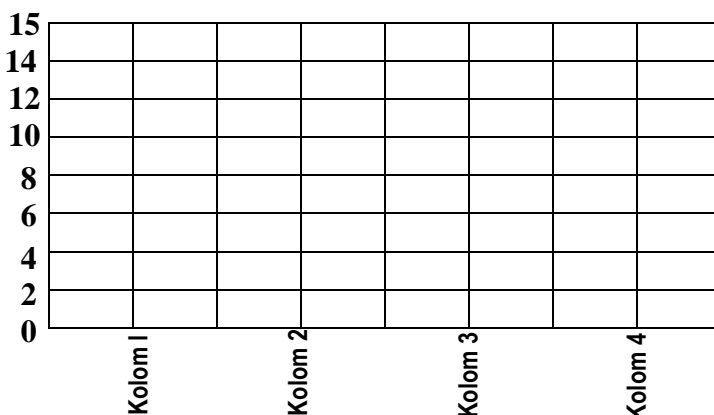
Totaal:

Totaal:

Totaal:

Totaal:

Gebruik 'n lyngrafiek om jou prestasie aan te dui.

(c) Daar is 40 kinders in die klas. 20 % van die kinders het swart hare.

(i) Hoeveel kinders het swart hare?

(ii) Hoeveel kinders het nie swart hare nie?

(iii) Watter persentasie het nie swart hare nie?

(i) _____

_____

_____

_____

(ii) _____

_____

(iii) _____

_____

(e) Ek het 25% van die 200 somme reg.

(i) Hoeveel somme het ek reg?

(ii) Watter persentasie somme het ek verkeerd?

(iii) Hoeveel somme was verkeerd?

(i) _____

_____

_____

(ii) _____

_____

(iii) _____

(h) Drie kinders se toetsuitslae is as volg:

Watter kind het die beste gevaar?

_____

_____

_____

(d) 'n Onderwyser kry 40% af van 'n pak rooipenne wat gewoonlik R80 kos.

(i) Hoeveel afslag kry hy?

(ii) Wat kos die penne hom?

(i) _____

_____

(ii) _____

_____

(f) Die prys van brood was verlede jaar R20. Die prys verhoog met 15% . Wat kos 'n brood nou?

_____

_____

_____

_____

(g) 'n Man verkoop 45% van sy 300 modelkarre.

(i) Hoeveel karre het hy verkoop?

(ii) Hoeveel karre het hy oor?

(i) _____

_____

(ii) _____

_____

_____

A: $\frac{12}{50}$

B: $\frac{9}{25}$

C: 75%

- *i) Die prys van 'n fiets is R12 000,00 BTW uitgesluit.
 (a) Waarvoor staan BTW?
 (b) Bereken die prys van die fiets met BTW(15%) ingesluit.

Wat verstaan jy onder belasting?

C1.4 HERSIENINGSOEFENING:

Datum : _____

(1) Rangskik die getalle in stygende orde

Moontlike totaal: 30

	BEWERKING(Herskryf die getalle dat hulle dieselfde is)	ANTWOORD
$\frac{3}{10}$; 3% ; 3	→	
75% ; 7,5 ; $\frac{1}{4}$	→	
12,5 ; 125% ; $\frac{1}{100}$	→	

(3)

(2) Skryf as persentasies.

(a) $\frac{75}{100} =$ _____ | (b) $\frac{80}{100} =$ _____ | (c) $\frac{125}{100} =$ _____ (3)

(3) Skryf die breuke as persentasies en wys jou bewerkings.

	BEWERKING	PERSENTASIE
(a) $\frac{9}{10}$		
(b) $\frac{1}{5}$		
(c) $\frac{16}{20}$		
(d) $\frac{15}{25}$		

(8)

GEMENGDE BEWERKINGS

Oefening C1C:

Datum: _____

B	O	D	M	A	S
H	V	D	V	O	A
↓	↓	↓	↓	↓	↓
Hakies Brackets	Van of	Deling Division	Vermenigvuldiging Multiplication	Optel Addition	Aftrek Subtraction

Kontroleer die somme se antwoorde.

Indien 'n som verkeerd is skryf die regte antwoord in die spasie.

	REG	VERKEERD	FINALE ANTWOORD
(a) $3 + (5 \times 5) - 8 = 20$			
(b) $12 + 3 \times 4 = 60$			
(c) $36 \div 6 \times 6 + 4 = 40$			
(d) $14 + (14 \times 2) \div 2 = 21$			
(e) $56 \div 7 \div 2 \times 5 = 20$			
(f) $30 + (12 \times 5) - 45 = 45$			
(g) $12 + 12 \times 4 = 96$			
(h) $6 \times 1 \times 6 + 4 \times 2 = 80$			
(i) $90 + (15 \times 2) \div 2 = 105$			
(j) $(4 \times 5) + (2 \times 6) = 32$			
(k) $40 + 40 \times 2 = 160$			
(l) $12 + 36 \times 4 = 156$			
(m) $6 \times 0 \times 6 + 14 \times 5 = 76$			
(n) $12 + 6 - 8 \times 2 = 52$			
(o) $(12 \times 5) + (12 \times 6) = 132$			

---

(4) Skryf die persentasies as gewone breuke in hul eenvoudigste vorm.

(a) 45%		
(b) 35%		
(c) 25%		
(d) 15%		

(8)

(5) Skryf berekeninge so ver as moontlik.

(a) 10% van 800

= _____

= _____

(c) 30% van 50

= _____

= _____

(e) 30% van 90

= _____

= _____

(b) 20% van 60

= _____

= _____

(d) 40% van 120

= _____

= _____

(f) 10% van 150

= _____

= _____

(6) Doen die somme. Skryf 'n getaltesin en wys jou bewerkings. **(2)**

'n Juwelierswinkel het net voor Kersfees 'n promosie van 20% afslag op al sy polshorlosies. 'n Polshorlosie se normale prys, sonder die promosie is R 200.

(i) Bereken die prys nadat 15% BTW bygevoeg is by die gewone prys.

(ii) Bereken die prys nadat 20% afslag van die verkoopprijs in (i) afgetrek is

_____

_____

_____

TAFELTOETS

(2x-12x)

Maak van die assosiatiewe eienskap(herrangskikking) gebruik om die kolom te doen.

Oefening C1D:

Datum: _____

KOLOM 1	KOLOM 2	KOLOM 3	KOLOM 4
---------	---------	---------	---------

(a) $9 \times 9 =$ _____	(a) $8 \times 8 =$ _____	(a) $3 \times 6 =$ _____	(a) $2 \times 2 \times 6 =$ _____
(b) $7 \times 12 =$ _____	(b) $6 \times 6 =$ _____	(b) $8 \times 3 =$ _____	(b) $3 \times 9 \times 2 =$ _____
(c) $7 \times 7 =$ _____	(c) $2 \times 12 =$ _____	(c) $9 \times 6 =$ _____	(c) $5 \times 4 \times 6 =$ _____
(d) $9 \times 11 =$ _____	(d) $9 \times 8 =$ _____	(d) $7 \times 3 =$ _____	(d) $5 \times 5 \times 4 =$ _____
(e) $5 \times 7 =$ _____	(e) $8 \times 12 =$ _____	(e) $4 \times 6 =$ _____	(e) $2 \times 6 \times 8 =$ _____
(f) $8 \times 7 =$ _____	(f) $6 \times 8 =$ _____	(f) $12 \times 3 =$ _____	(f) $7 \times 2 \times 9 =$ _____
(g) $6 \times 7 =$ _____	(g) $6 \times 4 =$ _____	(g) $12 \times 6 =$ _____	(g) $4 \times 4 \times 4 =$ _____
(h) $8 \times 8 =$ _____	(h) $7 \times 7 =$ _____	(h) $5 \times 8 =$ _____	(h) $3 \times 4 \times 7 =$ _____
(i) $9 \times 4 =$ _____	(i) $3 \times 8 =$ _____	(i) $4 \times 15 =$ _____	(i) $3 \times 3 \times 3 =$ _____
(j) $4 \times 8 =$ _____	(j) $7 \times 12 =$ _____	(j) $7 \times 2 =$ _____	(j) $6 \times 4 \times 5 =$ _____
(k) $12 \times 6 =$ _____	(k) $4 \times 15 =$ _____	(k) $16 \times 4 =$ _____	(k) $7 \times 9 \times 2 =$ _____
(l) $9 \times 6 =$ _____	(l) $8 \times 30 =$ _____	(l) $80 \times 4 =$ _____	(l) $4 \times 6 \times 2 =$ _____

Totaal:

Totaal:

Totaal:

Totaal:

Gebruik 'n lyngrafiek om jou prestasie aan te dui.

